

EEN NIEUWE VINDPLAATS VAN *DOLOMEDES PLANTARIUS* (CLERCK, 1757) IN NOORD-BRABANT (ARANEAE, PISAURIDAE)

E. Roelofs-Ditters

Abelenlaan 1, 5271 RN Sint Michielsgestel (b.roelofs@hetnet.nl)

SUMMARY

A female *Dolomedes plantarius* (Clerck, 1757) with egg cocoon has been found in a ditch in a peat-bog area in the Province of Noord-Brabant, the Netherlands, in august 2002. The site is situated near the "Moerputten", a marshy nature reserve west of 's-Hertogenbosch. Further investigations (August 2003) yielded no more mature spiders or egg cocoons, but only a handful of juvenile spiders at different stages of maturity.

Key words: Araneae, *Dolomedes plantarius*, Netherlands, Noord-Brabant, Pisauridae

Van Dré Teunissen, die medio augustus 2002 in een slootje langs een landweg naar rietkevers zocht, kreeg ik een Grote Gerande Oeverspin met cocon. De vindplaats lag iets ten westen van het natuurgebied "Moerputten" nabij 's-Hertogenbosch.

De epigyne is in het middenveld kaal en dit ontbreken van beharing deed denken aan een vrouwtje van de soort *Dolomedes plantarius* (Clerck, 1757). Ook de vindplaats, een begroeide sloot met open water bij een laagveengebied, was een indicatie. Peter van Helsdingen wijdde in 1993 (Van Helsdingen, 1993) een artikel aan de beide soorten Oeverspinnen. Hij bevestigde de determinatie van dit exemplaar en stelde voor eens ter plaatse te gaan kijken om de grootte van de populatie te schatten.

Tijdens een voorafgaande verkenning van de omgeving, begin juli 2003, vond Janny Resoort in een naburig slootje langs een weiland nog een Grote Gerande Oeverspin, die helaas juveniel was en dus niet met zekerheid tot op de soort was te herleiden. Dit slootje langs de rand van een gemaaid weiland was zeer rijk begroeid, met o.a. een dominantie van Kikkerbeet (*Hydrocharis morsus-ranae*) en ondergedoken fonteinkruiden (*Potamogeton* spp.) en met een oeverbegroeiing van bloeiend Pijlkruid (*Sagittaria sagittifolia*), Grote egelskop (*Sparganium erectum*), Lisdodden (*Typha* spp.), Stijve zegge (*Carex elata*) en Grote kattestaart (*Lythrum salicaria*).

Half augustus 2003 togen wij met ons allen naar het bewuste gebied. De sloot langs het weiland leverde ondanks intensief speurwerk géén Oeverspinnen op. Wel een heleboel ander moois, waaronder een aantal prachtige webben van *Argiope bruennichi* (Scopoli, 1772), dwars over de sloot gespannen. Ook een wat verder gelegen sloot met Krabbescheer (*Stratiotes aloides*) leverde geen *Dolomedes* op.

Een zoektocht in de sloot langs de landweg, waar Dré Teunissen in 2002 het eerste exemplaar ving, had meer succes. Hier staat een oeverbegroeiing met een dominantie van Mattenbies (*Scirpus lacustris* spp.) en met diverse zegge-soorten, Grote waterweegbree (*Alisma plantago-aquatica*), Riet en Wilgenroosje, alsmede enkele wilgen. Het slootwater was volledig door de hoge vegetatie overschaduwed. In de sloot kwam Kikkerbeet en Eendekroos voor. Er werden géén volwassen spinnen of cocons gevonden, wel juveniele exemplaren in duidelijk verschillende stadia van hun (twee-jarige) bestaan.

De vindplaats (laagveengebied) en de minder duidelijk gekleurde en getekende, soms zelfs onderbroken gelige banden langs carapax en abdomen bevestigen dat het ook hier weer om exemplaren gaat van *Dolomedes plantarius* en niet van *D. fimbriatus*. Het gebied, de sloot, is maar kort en de populatie is niet indrukwekkend groot, maar wel duidelijk aanwezig. Vermoedelijk is de sloot een restant van een groter nat gebied. Het onderzoek zal worden voortgezet. Dat is met name van belang omdat het gebied, waarin het volwassen vrouwtje van *Dolomedes plantarius* werd gevonden, grenst aan het natuurgebied "De Moerputten" van Staatsbosbeheer, een moerassig laagveengebied met grote natuurwaarden.

D. plantarius komt dus niet alleen in de grotere laagveengebieden in Utrecht, Noord- en Zuid-Holland, de kop van Overijssel en Friesland voor, maar ook in kleinere laagvenen in het stroomgebied van de Maas.

LITERATUUR

Helsdingen, P.J. van, 1993. Gerande Oeverspinnen in Nederland. – Nieuwsbrief SPINED 7: 17-18.

